

Львівський національний університет імені Івана Франка
Філологічний факультет
Кафедра теорії літератури та порівняльного літературознавства

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

В.о. декана філологічного факультету

_____ Крохмальний Р.О.

“ _____ ” _____ 2023 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Вступ до літературознавства

галузь знань 03 Гуманітарні науки
(шифр і назва напрямку підготовки)

спеціальність 035 Філологія
(шифр і назва спеціальності)

спеціалізація 035.032 слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша – болгарська,
035.033 слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша – польська,
035.035 слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша – сербська
035.036 слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша - словацька
035.037 слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша –хорватська,
035.038 слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша – чеська
(назва спеціалізації)

факультет філологічний
(назва інституту, факультету, відділення)

Робоча програма «Вступ до літературознавства» для студентів
за спеціальністю 035 «Філологія» 2023 року. 33 с.

Розробник: Будний Василь Володимирович, кандидат філологічних наук, доцент
кафедри теорії літератури та порівняльного літературознавства

Робоча програма розглянута на засіданні кафедри теорії літератури та порівняльного
літературознавства

Протокол від “30” серпня 2023 року № 1

Завідувач кафедри теорії літератури та порівняльного літературознавства

_____ (Гнатюк М.І.)
(підпис) (прізвище та ініціали)

“30” серпня 2023 року

Затверджено Вченою радою філологічного факультету
Протокол від “30” серпня 2023 року № 1

“ _____ ” _____ 2023 року Голова _____ (Крохмальний Р.О.)
(підпис) (прізвище та ініціали)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 03 Гуманітарні науки (шифр і назва)	Нормативна	
	Напрямок підготовки <u>035 Філологія</u> (шифр і назва)		
Модулів – 1	Спеціальність (професійне спрямування): 035.02 болгарська, польська, російська, сербська, словацька, словенська, хорватська, чеська мова та література	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 1		1-й	-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання _____ (назва)		Семестр	
Загальна кількість годин - 90		1-й	-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента - 4	Освітньо-кваліфікаційний рівень: бакалавр	16 год. год.	
		Практичні, семінарські	
		16 год. год.	
		Лабораторні	
		год. год.	
		Самостійна робота	
		58 год. год.	
		Індивідуальні завдання: год.	
Вид контролю: іспит			

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 36:64 %

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета - ознайомити слухачів із проблематикою літературознавчої науки в її міждисциплінарних зв'язках з іншими гуманітарними царинами, навчити студентів вільно володіти понятійним апаратом для аналізу, інтерпретації та оцінки літературних творів, орієнтуватися в літературному процесі минулих епох і нашої сучасності.

Завдання курсу:

- опанування основним термінологічним апаратом літературознавства;
- вироблення вмінь і навиків аналізу та інтерпретації літературного твору;
- ознайомлення студентів з методологічними засадами літературознавчих шкіл;
- плекання у студентів аналітичного та критичного мислення;
- розвиток вміння вести дискусію, працювати у групах, обґрунтовувати особисту думку та з розумінням ставитися до позицій, відмінних від власної;
- прищеплення молодим літературознавцям духовної потреби спілкуватися з мистецтвом слова, здійснювати пошук фахової інформації та застосовувати її на практиці для вивчення класичного і сучасного письменства.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- предмет і завдання літературознавства;
- специфіку літератури як виду мистецтва;
- властивості художнього образу;
- основні компоненти змісту і форми літературного твору;
- наративні форми літературного твору;
- літературні роди й жанри (ліричні, епічні та драматичні);
- чинники літературного процесу;
- зв'язок літературознавства з іншими гуманітарними дисциплінами;

вміти:

- володіти системою термінів, понять і категорій сучасного літературознавства;
- здійснювати аналіз та інтерпретацію літературних творів;
- визначати жанрові та стильові особливості твору;
- брати участь у літературознавчій дискусії, коректно відстоювати власну думку;
- здійснювати аналіз літературного процесу.

Під час вивчення цієї дисципліни студент засвоїти такі **загальні компетентності:**

- ЗК 1. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
- ЗК 2. Здатність бути критичним і самокритичним.
- ЗК 3. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.
- ЗК 4. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
- ЗК 5. Здатність працювати в команді та автономно.
- ЗК 7. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК 10. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).
- ЗК 11. Здатність проведення досліджень на належному рівні.
- ЗК 12. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

Фахові компетентності:

- ФК 1. Здатність вільно орієнтуватися в різних філологічних напрямках і школах.
- ФК 2. Здатність осмислювати літературу як полісистему, розуміти еволюційний шлях розвитку вітчизняного і світового літературознавства.
- ФК 3. Здатність критично осмислювати історичні надбання та новітні досягнення філологічної науки.
- ФК 4. Здатність систематизувати, аналізувати та структурувати мовний і літературний матеріал з урахуванням класичних і новітніх методологічних принципів; інтерпретувати й порівнювати художні твори та їх переклади в європейському та світовому контексті.
- ФК 6. Здатність застосовувати поглиблені знання з обраної філологічної спеціалізації для вирішення професійних завдань.
- ФК 7. Здатність вільно користуватися спеціальною термінологією в обраній галузі філологічних досліджень.
- ФК 8. Усвідомлення ролі експресивних, емоційних, логічних засобів мови для досягнення запланованого прагматичного результату.
- ФК 9. Здатність ефективно використовувати набуті лінгвістичні, літературознавчі, методичні знання в практиці викладання філологічних дисциплін у закладах вищої освіти.
- ФК 11. Здатність до створення, редагування, реферування і систематизації текстів різних стилів і жанрів.
- ФК 12. Усвідомлення особливостей розвитку літератури та специфіки художніх творів як індивідуалізованого втілення колективного культурного досвіду.

Результатом вивчення курсу є такі **програмні результати навчання:**

- ПРН 1. Оцінювати власну навчальну та науково-професійну діяльність, будувати і втілювати ефективну стратегію саморозвитку та професійного самовдосконалення.
- ПРН 2. Упевнено володіти державною та іноземною мовами для реалізації письмової та усної комунікації, зокрема в ситуаціях професійного й наукового спілкування; презентувати результати досліджень державною та іноземною мовами.
- ПРН 3. Застосовувати сучасні методики і технології, зокрема інформаційні, для успішного й ефективного здійснення професійної діяльності та забезпечення якості дослідження в конкретній філологічній галузі.

ПРН 4. Оцінювати й критично аналізувати соціально, особистісно та професійно значущі проблеми і пропонувати шляхи їх вирішення у складних і непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів та прогнозування.

ПРН 6. Застосовувати знання про експресивні, емоційні, логічні засоби мови та техніку мовлення для досягнення запланованого прагматичного результату й організації успішної комунікації.

ПРН 8. Оцінювати історичні надбання та новітні досягнення літературознавства.

ПРН 9. Характеризувати теоретичні засади (концепції, категорії, принципи, основні поняття тощо) та прикладні аспекти обраної філологічної спеціалізації.

ПРН 10. Збирати й систематизувати мовні, літературні, фольклорні факти, інтерпретувати й перекладати тексти різних стилів і жанрів (залежно від обраної спеціалізації).

ПРН 12. Дотримуватися правил академічної доброчесності.

ПРН 13. Доступно й аргументовано пояснювати сутність конкретних філологічних питань, власну точку зору на них та обґрунтовувати її як фахівцям, так і широкому загалу, зокрема особам, які навчаються.

ПРН 14. Створювати, аналізувати й редагувати тексти різних стилів та жанрів.

ПРН 15. Обирати оптимальні дослідницькі підходи й методи для аналізу конкретного мовного чи літературного матеріалу.

ПРН 16. Використовувати спеціалізовані концептуальні знання з обраної філологічної галузі для розв'язання складних завдань і проблем, що потребує оновлення та інтеграції знань, часто в умовах неповної/недостатньої інформації та суперечливих вимог.

ПРН 17. Планувати, організовувати, здійснювати і презентувати дослідження та/або інноваційні розробки в конкретній філологічній галузі.

ПРН 18. Забезпечувати викладання філологічних дисциплін у закладах вищої освіти.

ПРН 19. Аргументовано пояснювати, оцінювати і зіставляти тенденції, методичні новації та розробки в галузі вищої освіти.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Красне письмо як мистецтво слова

Тема 1. Предмет і завдання літературознавства

Літературознавство – наука про красне письмо. Література як об'єкт наукових зацікавлень різних дисциплін і як предмет літературознавства. Літературознавство у системі гуманітарних наук (естетика, філософія, соціологія, історія, психологія, тощо).

Літературознавство як філологічна дисципліна. Спільне й відмінне у лінгвістичному і літературознавчому підходах до творів словесного мистецтва. Літературознавство і фольклористика, етнографія.

Специфіка літературознавства як єдиної з-поміж філологічних і гуманітарних галузей наукової дисципліни, яка займається вивченням генези, структури й функцій красного письменства.

Основні розділи науки про літературу: історія літератури, теорія літератури, літературна критика, порівняльне літературознавство (компаративістика), методологія літературознавчих досліджень.

Допоміжні літературознавчі дисципліни: бібліографія, текстологія, палеографія, літературознавча історіографія.

Рекомендована література

УВАГА: в 14-ому пункті цієї програми міститься повний список рекомендованої літератури, в якому зазначено посилання на інтернет-сторінки, що дають доступ до навчальних видань.

1. Білоус П. Вступ до літературознавства. Київ, 2011. С. 8-23.
2. Будний В. Вступ до літературознавства. Львів, 2020. С. 7-10.
3. Ткаченко А. Мистецтво слова : Вступ до літературознавства. Київ, 1998. 2003. С. 7-22.
4. Фролова К. Цікаве літературознавство. Київ, 1991. С. 9-18.
5. Kulawik A. Poetyka: Wstęp do teorii dzieła literackiego. Warszawa, 1990. S. 10-12.

Т е м а 2. Специфіка мистецтва

Дискусії про стосунок мистецтва до дійсності. Антична концепція мімезису (наслідування), реалістична теорія відображення. Відмінність між мистецькою і життєвою правдою.

Романтична концепція вираження. Мистецтво як світ особистісної свободи, розкутої уяви, творчого вимислу. Несумірність романтичного критерію ширості і поняття мистецької цінності.

Модерністичні уявлення про безпредметне (нетематичне, абстрактне) мистецтво – знакову структуру, що означає саму себе.

Цілісність, експресивність, багатозначність, сугестивність мистецького мовлення у порівнянні з аналітичністю, безоцінністю, однозначністю, логічною аргументованістю термінологічної мови науки.

Утилітарні й естетські уявлення: мистецтво як службова (ужиткова, відносна, посередницька) цінність і абсолютна (незалежна, досконала, унікальна) самоцінність.

Рекомендована література

1. Білоус П. Вступ до літературознавства. Київ, 2011. С. 58-71.
2. Будний В. Вступ до літературознавства. Львів, 2020. С. 10-12.
3. Вступ до літературознавства : хрестоматія / Упор. Ніна Бернадська. Київ, 1995. С. 5-44.
4. Моклиця М. Вступ до літературознавства. Луцьк, 2011. С. 12-24.
5. Ткаченко А. Мистецтво слова : Вступ до літературознавства. Київ, 2003. С. 24-33.

6. Фролова К. Цікаве літературознавство. Київ: Освіта, 1991. С. 18-32.
7. Solar M. Teorija književnosti. Zagreb, 1976. S. 9-12.

Практичне заняття 1: Психологія творчості (за трактатом І. Франка «Із секретів поетичної творчості», розділ II)

Питання для дискусій:

І. Франко про поетичну творчість як прорив назовні символічного мислення підсвідомості.

Поняття сублімації в психоаналізі З. Фрейда.

Теорія архетипів К. Юнга.

Відмінність біографічного автора від т.зв. “образу автора”, розповідача, ліричного “я”.

Роль натхнення у творчому процесі.

Специфіка поетичного мислення («закони асоціації поетичних ідей»).

Символізація абстрактних ідей у відчуттєвих образах.

Завдання та рекомендації до самостійної роботи:

Опрацювати розділ «II. Психологічні основи» трактату Івана Франка «Із секретів поетичної творчості».

Тренування з аналізу та інтерпретації поетичного тексту.

Рекомендована література

1. Франко І. Із секретів поетичної творчості . *Франко І. Твори: У 50 т. Т. 31.* Київ, 1981. С. 54-76.
2. Фрейд З. Поет і фантазування. *Будний В. Вступ до літературознавства.* Львів, 2020. С. 247-256.
3. Білоус П. Вступ до літературознавства. Київ, 2011. С. 214-251.
4. Моклиця М. Вступ до літературознавства. Луцьк, 2011. С. 67-72.

Т е м а 3. Література серед інших мистецтв

Специфічні засоби творення образу в різних мистецтвах. Структурні й функціональні відмінності образу малярського (статичний, зображальний, має просторові виміри, створює зорове враження), музичного (динамічний, виражальний, має часові виміри, створює слухове враження) і поетичного (має універсальний характер завдяки знаковій природі слова).

Комунікативна, емотивна, спонукальна, метамовна, поетична функції мови (Р.Якобсон). Словесний образ уявний (позбавлений безпосередньої наочності), неповний (схематичний, за Р.Інгарденом), універсальний (викликає відчуттєві, почуттєві та інтелектуальні враження).

Некоректність питання про конкурентну спроможність літератури порівняно з синтетичними мистецтвами, зокрема кінематографом: кожне мистецтво задовольняє специфічні духовні потреби сприймача й тому не може бути заступлене жодним іншим.

Рекомендована література

1. Вступ до літературознавства : хрестоматія / Упор. Н. Бернадська. Київ, 1995. С. 45-89.
2. Білоус П. Вступ до літературознавства. Київ, 2011. С. 71-79.
3. Будний В. Вступ до літературознавства. Львів, 2020. С. 12-13.
4. Моклиця М. Вступ до літературознавства. Луцьк, 2011.
5. Ткаченко А. Мистецтво слова : Вступ до літературознавства. Київ, 2003. С. 38-54.
6. Інгарден Р. Про пізнання літературного твору. *Слово. Знак. Дискурс: Антологія світової літературно-критичної думки ХХ століття / За ред. М. Зубрицької*. Львів, 2002. С. 176-206.
7. Kulawik A. Poetyka: Wstęp do teorii dzieła literackiego. Warszawa, 1990. S. 12-21.
8. Solar M. Teorija književnosti. Zagreb, 1976. S. 13-34.
9. Vala J. Úvod do studia literatury. Olomouc, 2017. S. 4-9.

Т е м а 4. Структура літературного твору

Дихотомія форми і змісту в традиційних уявленнях про будову літературного твору. Соціологізм і формалізм у літературознавстві.

Трихотомічна концепція літературного твору О. Потебні: а) зовнішня форма (звукове і предметне значення слова), б) внутрішня форма (образ як переносне значення слова), в) зміст (символіка образу).

Неокритична концепція Р. Веллека та О. Воррена: а) матеріал (естетично нейтральні мовні і тематичні компоненти), б) структура (спосіб поєднання компонентів, який надає їм естетичної значимості), в) функція (семантика літературного твору).

Феноменологічна концепція багатшаровості літературного твору польського естетика Р. Інгардена: а) мовно-звуковий шар; б) значеннєвий шар, утворений семантикою слова і речення; в) шар зображених предметів; г) шар метафізичних якостей (високе, трагічне, святість).

Структуралізм і семіологія: концепція знаку у вченні Ф. де Сосюра, розмежування мови і мовлення, парадигматики і синтагматики, плану змісту і плану вираження. Поняття риторичності (літературності) поетичного тексту.

Деконструкція (Ж. Дерріда, Р. де Ман), яка замість уявлення про текст як автономну, організовану і внутрішньо ієрархізовану структуру постулює “вільну гру значень”, шукаючи приховані суперечності тексту, котрий сам себе дезорганізує, демонструючи розпорошення сенсу, зміщення центру і маргінесу, замінюючи усталене предметне відношення (референцію) безконечними міжтекстовими зв'язками (інтертекстуальністю).

Рекомендована література

1. Будний В. Вступ до літературознавства. Львів, 2020. С. 13-20.
2. Білоус П. Вступ до літературознавства. Київ, 2011. С. 87-91, 106-107.
3. Моклиця М. Вступ до літературознавства. Луцьк, 2011. С. 332-360.

4. Ткаченко А. Мистецтво слова : Вступ до літературознавства. Київ, 2003. С. 137-147.
5. Інгарден Р. Про пізнання літературного твору. *Слово. Знак. Дискурс: Антологія світової літературно-критичної думки ХХ століття / За ред. М. Зубрицької*. Львів, 2002. С. 176-206.
6. Kulawik A. Poetyka: Wstęp do teorii dzieła literackiego. Warszawa, 1990. S. 21-25.
7. Solar M. Teorija književnosti. Zagreb, 1976. S. 38-45.

Практичне заняття 2: Красне письменство серед інших мистецтв (за трактатом І. Франка «Із секретів поетичної творчості», розділ III). Аналіз ритмомелодики.

Питання для роздумів:

Особливості малярського образу. Специфіка музичної мелодії. Знакова природа поетичного слова.

Відмітні риси красного письменства як мистецтва, котре використовує для творення образу словесний матеріал

Зв'язок літератури з іншими мистецтвами.

Кінематограф і традиційні мистецтва в сучасному світі.

Тренування з аналізу та інтерпретації поетичного тексту.

Завдання та рекомендації до самостійної роботи:

Виписати у літературознавчий словник значення термінів та архаїзмів, які розглядаються у теоретичному блоку питань.

Підготуватися до термінологічного диктанту.

Рекомендована література:

1. Франко І. Із секретів поетичної творчості. Франко І. Твори: У 50 т. Т. 31. Київ, 1981. С. 76-112.
2. Білоус, Петро В. Вступ до літературознавства. Київ, 2011. С. 71-79.
3. Будний В. Вступ до літературознавства. Львів, 2020. С. 12-13.
4. Вступ до літературознавства : хрестоматія / Упор. Н. Бернадська. Київ, 1995.
5. Ткаченко А. Мистецтво слова : Вступ до літературознавства. Київ, 2003. С. 33-54.

Тема 5. Фоніка, ритміка і строфіка поетичного мовлення.

Мистецьке застосування звукової форми слова. Порівняльна характеристика фонічних якостей української, інших слов'янських та європейських мов за звуковим складом, дзвінкістю (співвідношенням глухих та дзвінких приголосних), прозорістю (співвідношенням голосних та приголосних), рухомістю чи постійністю наголосу. Звукопис (звуковідтворення, звуковий символізм). Явища евфонії і і какофонії. Види звукового повтору за якістю (асонанс, алітерація, рима) та місцем у тексті (анафора, епіфора, стик, кільце). Звуконаслідування.

Поняття ритму. Ритмічність прози і вірша. Ритм і метр. Метричні одиниці: склад, такт, стопа, віршовий рядок. Вірш і синтаксис. Різноманітність систем віршування у світовій поезії (метрична, народнописенна, силабічна, тонічна, силабо-тонічна, верлібр, перехідні і поліметричні форми). Статистичні методи аналізу фоніки і ритміки (коефіцієнт звукової організації вірша, профілі ритмічної організації віршових рядків).

Способи римування і строфічна будова вірша. Види строф. Канонічні строфи. Строфоїд. Білий вірш. Астрофічна форма вірша.

Рекомендована література

1. Білоус П. Вступ до літературознавства. Київ, 2011. С. 176-203.
2. Будний В. Вступ до літературознавства. Львів, 2020. С. 20-31.
3. Домбровський В. Українська стилістика й ритміка. Українська поетика. С. 189-237.
4. Качуровський І. Нарис компаративної метрики. Мюнхен, 1985. 119 с.
5. Качуровський І. Строфіка. Мюнхен, 1967. 359 с.
6. Качуровський І. Фоніка. Мюнхен, 1974. 207 с.
7. Моклиця М. Вступ до літературознавства. Луцьк, 2011. С. 152-215.
8. Ткаченко А. Мистецтво слова : Вступ до літературознавства. Київ, 2003. С. 302-410.
9. Kulawik A. Poetyka: Wstęp do teorii dzieła literackiego. Warszawa, 1990. S. 56-64, 146-230.
10. Solar M. Teorija književnosti. Zagreb, 1976. S. 98-121.
11. Vala J. Úvod do studia literatury. Olomouc, 2017. S. 32-35.

Т е м а 6. Поетична лексика.

Знакова структура слова, його номінативна та експресивна функції. Семантичні якості автологічного слова. Явище конотації (співзначення, супровідного значення) як спосіб присутності в семантиці слова того стилістичного доквілля, в якому воно функціонує. Стилістичне використання зображальних та виражальних можливостей лексики з конкретним і абстрактним значенням, емоційно забарвленої та емоційно нейтральної, архаїзмів, старослов'янзмів, варваризмів, розмовної, професійної, термінологічної, діалектної, жаргонної, макаронічної, лексики, а також антонімів, омонімів, паронімів багатозначних слів. Поетичні неологізми. Гра слів, паронімазія.

Металогічна лексика. Контекстуальне значення слова і явище символізації (одне означуване символізує інше). Типи співвідношень між первинним і вторинним змістовими планами у тропях – словах і виразах, що вжиті в переносному значенні: метафора, уособлення, алегорія; іронія, гіпербола, літота; метонімія, синекдоха; перифраз, евфемізм.

Рекомендована література

1. Білоус, Петро В. Вступ до літературознавства. Київ, 2011. С. 158-171.
2. Будний В. Вступ до літературознавства. Львів, 2020. С. 31-42.

3. Вступ до літературознавства : хрестоматія / Упор. Н. Бернадська. Київ, 1995. С. 113-114 (Арістотель про метафору), 118-120 (О. Веселовський про епітет), 127-133 (О. Потебня про тропи).
4. Домбровський В. Українська стилістика й ритміка. Українська поетика. С. 51-100.
5. Моклиця М. Вступ до літературознавства. Луцьк, 2011. С. 141-152.
6. Ткаченко А. Мистецтво слова : Вступ до літературознавства. Київ, 2003. С. 208-268.
7. Kulawik A. Poetyka: Wstęp do teorii dzieła literackiego. Warszawa, 1990. S. 64-113.
8. Vala J. Úvod do studia literatury. Olomouc, 2017. S. 36-42.

Практичне заняття 3. Тема: Специфічна функція мистецтва слова (за трактатом І. Франка «Із секретів поетичної творчості», розділ І-й і підрозділ 6-й III-ого розділу) . Аналіз ритмомелодики

Питання для дискусій:

Відмінності між читанням та інтерпретацією, оцінкою та аналізом літературного твору.

Навіщо аналізувати та інтерпретувати літературний твір?

Що таке літературна критика? Хто такий літературний критик?

Особливості наукового, поетичного і критичного мовлення.

І. Франко про відмінність між мистецькою і життєвою правдою.

Проблема поетичної краси. У чому, за Франком, полягає мистецька цінність літературного твору?

Завдання для текстурального аналізу:

Поетична фоніка (евфонічна функція алітерації, асонансу, римування).

Ритміка (ритмотвірні функції складу, рядка, строфи).

Строфіка (різновиди строф, астрофічні вірші)

Що таке ритм і метр? Застосуйте ці категорії для виміру естетичних якостей тексту.

Як взаємодіє рівень поетичної фоніки з тематичним рівнем?

Автологічна лексика і тропи.

Завдання та рекомендації до самостійної роботи:

Опрацювати розділ І «Вступні уваги про критику» та підрозділ 6-й «Що таке поетична краса?» третього розділу праці І. Франка «Із секретів поетичної творчості».

Виписати у літературознавчий словник значення термінів, які розглядаються у теоретичному блоці питань.

Тренування з віршового розміру.

Дати визначення поняттям (за словниками): хорей, ямб, дактиль, амфібрахій, анапест, анжамбеман, пірихій, спондей, цезура, клаузула, вільний вірш, білий вірш, верлібр (письмово).

Підібрати і виписати по 2-3 приклади віршів, написаних різними розмірами (самостійно); різних видів рими та римування; різних видів строф; білого вірша; вільного вірша, верлібру. У зошитах представити ритмічні схеми поезій.

Рекомендована література:

1. Франко І. Вступні уваги про критику; Що таке поетична краса? *Франко І. Із секретів поетичної творчості*, т. 31, с. 45-54; 112-119.
2. Вступ до літературознавства. Хрестоматія. Київ, 1995. Опрацювати статті:
 - О. Потебня. Із записок з теорії словесності (С. 127-132);
 - В. Ковалевський. Рима. Ритмічні засоби українського вірша (С. 141-144);
 - Г. Сидоренко. Від класичних нормативів до верлібру (С.147-149);
3. Ткаченко А. Мистецтво слова : Вступ до літературознавства. Київ, 2003. С. 208-268, 302-410.
4. Фролова К. Субстанції незримого вогонь... (Про поетику художнього твору). Київ, 1983.

Т е м а 7. Поетичний синтаксис.

Виразальні можливості засобів нормативного синтаксису. Стилiстичне використання синтаксичної синонімії, словопорядку, словосполучення, головних і другорядних членів речення, різноманітних типів речень за будовою та метою висловлення. Синтаксичні способи ущільнення й поширення мовлення, інтонаційно-сміслового виділення важливішої інформації, перерозподілу емоційного навантаження в реченні, композиційного увиразнення поетичного висловлення.

Синтаксичні (стилiстичні) фігури – композиційні способи упорядкування мовного матеріалу у незвичні, стилістично виразні й естетично привабливі послідовності. Будова, різновиди і функції інверсії, повтору, паралелізму, ампліфікації, градації, еліпсу, антитези.

Риторичні фігури як своєрідні синтаксичні тропи, в яких міняються місцями суб'єкт, предмет та адресат мовлення, а синтаксичні форми наповнюються переносним, образним змістом. Будова, різновиди та імпресивна функція риторичних звертань, питань, спонукань, окликів.

Рекомендована література

1. Білоус, Петро В. Вступ до літературознавства. Київ, 2011. С. 171-176.
2. Будний В. Вступ до літературознавства. Львів, 2020. С. 42-46.
3. Домбровський В. Українська стилістика й ритміка. Українська поетика – В. Домбровський. Мюнхен, 1993. С. 101-151.
4. Ткаченко А. Мистецтво слова : Вступ до літературознавства. Київ, 2003. С. 268-301.
5. Kulawik A. Poetyka: Wstęp do teorii dzieła literackiego. Warszawa, 1990. S. 113-128.
6. Solar M. Teorija književnosti. Zagreb, 1976. S. 67-97.

Т е м а 8. Наратологія.

Структурні елементи викладу тематичного матеріалу: суб'єкт (носій) викладу, предмет (тема) викладу, спосіб (композиція) викладу, адресат викладу. Типи викладу за комунікативною ситуацією (монологічний/ діалогічний/ полілогічний), способом мовлення (текст, що імітує усне/писемне/внутрішнє мовлення) та формами викладу тематичного матеріалу (розповідь, опис, роздум).

Суб'єкт викладу та його різновиди (розповідач, оповідач, оповідач-персонаж, суб'єкт внутрішнього мовлення, ліричне "я", система драматичних персонажів).

Стилістичні форми викладу від 3-ї особи: розповідь докладна/лаконічна, з постійної/ мінливої точки зору. Стилістичні форми викладу від 1-ї особи: оповідь (імітація усного мовлення), наративні форми, що імітують різні види писемного (мемуарів, записок, листування, щоденника, звіту тощо) і внутрішнього мовлення (внутрішній монолог, потік свідомості). Стилістична форма викладу, яка поєднує зовнішню ("авторську", третьоособову) і внутрішню точку зору персонажа (невласне пряма мова). Стилістичні форми форми викладу черед мовлення персонажів (діалогічний виклад або ж драматична форма).

Наративна категорія адресата ("читач-у-тексті"), засоби її вираження й функції. Стилістично-композиційні та семантичні особливості читачевої точки зору і хронотопу в різних формах викладу.

Рекомендована література

1. Білоус, Петро В. Вступ до літературознавства. Київ, 2011. С. 203-213.
2. Будний В. Вступ до літературознавства. Львів, 2020. С. 47-56.
3. Домбровський В. Українська стилістика й ритміка. Українська поетика. С. 265-262.
4. Fludernic M. An Introduction to Narratology. London and New York, 2009. P. 21-39.

Практичне заняття 4: Проблема естетичної природи й суспільної вартості літературного твору (за працею Миколи Євшана «Суспільний та артистичний елемент у творчості»). Аналіз поетичної фоніки, лексики і синтаксису

Питання для роздумів:

Микола Євшан у контексті «Української Хати» та українського модернізму;

Особливості критичного стилю Миколи Євшана;

Утилітаризм і естетизм: два полюси уявлень про мистецтво. Хто має рацію?

Проблема суспільної й естетичної природи й вартості літературного твору у Вашому трактуванні.

Зображально-виражальні можливості різних семантико-стилістичних пластів автологічної лексики та тропів.

Синтаксичні (стилістичні) фігури. Функції стилістичних засобів у літературному тексті (ущільнення й поширення мовлення, смислове виділення важливішої інформації, перерозподіл емоційного навантаження, композиційне увиразнення поетичного мовлення).

Рекомендована література

1. Білоус П. Вступ до літературознавства. Київ, 2011. С. 58-71.
2. Вступ до літературознавства : хрестоматія / Упор. Ніна Бернадська. Київ, 1995. С. 5-44.
3. Євшан М. Суспільний та артистичний елемент у творчості. *Будний В. Вступ до літературознавства*. Львів, 2020. С. 275-279.
4. Гнатюк М. Критик, що поміняв перо на зрою. Львів, 1995. 46 с.
5. Франко І. Принципи і безпринципність. *Франко І. Зібрання творів у 50 томах. Т. 34*. С. 360-365.

Т е м а 9. Система літературних образів.

Образ як спосіб зумисне багатозначного означення предмета (теми) через несумісні або часткові ознаки (О.Потебня). Автологічні образи, побудовані на метонімічному відношенні означення до означуваного предмета, і металогічні образи, які описують предмет за допомогою метафоричного вказування на ознаки іншого предмета. Відстань між означенням і темою викладу – простір читачевої уяви, джерело естетичного ефекту (А.А.Річардс). Різновиди металогічних образів: гіперболічні, символічні, алегоричні, міфологічні, казкові, фантастичні, гротескні.

Сюжет як розповідний образ події. Типова будова розповіді: фабульні елементи (експозиція, зав'язка, виклад перебігу події, кульмінація, розв'язка) і сюжетні компоненти (фабульні елементи, які присутні в розповіді). Конфлікт та його різновиди. Російські формалісти про розмежування фабули (перебігу події) і сюжету (послідовності розповідного викладу події у такому композиційному порядку, який передбачає естетичний ефект). Хронікальна і концентрична будова сюжету. Логіко-семантичні моделі розповідного (наративного) дискурсу в структуралізмі: розповідний синтаксис Ц. Тодорова, шестиактантна схема А. Ж. Греймаса, функціональний синтаксис Р. Барта.

Тематичні різновиди описових образів: портрет (описовий і психологічний), пейзаж (мариністичний, урбаністичний тощо), інтер'єр, описи різноманітних предметів світу матеріального (опис рослин, тварин тощо) і світу духовного (опис психічного стану персонажа, його поглядів на життя, планів на майбутнє, стосунків з іншими персонажами тощо). Будова опису: назва зображуваного предмета і виклад загальних та часткових його ознак-деталей. Поетика відчуттєвих (зорових, слухових, дотикових, смакових, запахових і синестезійних), емоційних (почуттєвих і настроєвих) та інтелектуальних (образ уявлення, поняття, ідеї, мислення) образів. Опис абстрактних понять через образ конкретних предметів.

Тематичні різновиди медитативних образів: історичний, філософський, науковий тощо. Будова роздуму (медитації): теза, виклад доказів, висновки. Види роздуму за будовою: послідовний і уривчастий; логічний і ліричний; роздум, що має форму внутрішнього діалогу (розмови з самим собою).

Образ мовлення і його тематичні різновиди: авторська мова і мовлення персонажів (монолог, внутрішній монолог, діалог, полілог). Будова діалогічного

викладу (ввідні та пояснювальні авторські ремарки, монологи та репліки учасників діалогу). Індивідуалізація мовних партій персонажів. Мовний образ оповідача.

Персонаж – образ людини в літературному творі. Персонаж як дійова особа (актант А. Ж. Греймаса, Дії Р. Барта). Різновиди персонажних образів: жіночі й чоловічі, дитячі й дорослі, позитивні й негативні, головні й епізодичні, історичні, казкові, фантастичні тощо. Синтетичний характер образу людської особистості, для творення якого поєднуються різноманітні засоби: ім'я, портрет, сюжетне зображення поведінки, авторська характеристика, висвітлення персонажа крізь призму сприйняття його іншими героями, індивідуалізовані мовні партії персонажа, розкриття внутрішнього його стану тощо.

Рекомендована література

1. Білоус П. Вступ до літературознавства. Київ, 2011. С. 92-105, 113-123.
2. Будний В. Вступ до літературознавства. Львів, 2020. С. 56-67.
3. Вступ до літературознавства : хрестоматія / Упор. Н. Бернадська. Київ, 1995. С. 135-140 (О. Білецький про образи характерів і речей).
4. Домбровський В. Українська стилістика й ритміка. Українська поетика. С. 152-172.
5. Моклиця М. Вступ до літературознавства. Луцьк, 2011. С. 29-56.
6. Fludernic M. An Introduction to Narratology. London and New York, 2009. P. 40-52.
7. Kulawik A. Poetyka: Wstęp do teorii dzieła literackiego. Warszawa, 1990. S. 249-254.

Т е м а 10. Композиція літературного твору.

Поняття про композицію літературного твору: відбір компонентів (деталей різних рівнів: звукового, лексичного, синтаксичного, стилістичного, наративного, образного, тематичного), ієрархічне їх упорядкування (головні і другорядні) і спосіб композиційного розташування (зіставлення/ контраст/градація; поєднання послідовне/інверсоване, ампліфікаційне/ еліпсичне), принцип композиційно-семантичної цілості (логічний, часовий, просторовий, асоціативний принципи організації тематичного матеріалу в тексті).

Текст як мовно-композиційна форма літературного твору. Компоненти тексту (речення, абзац, фрагмент, розділ, частина) та змістові його елементи (“дане” – тема і “нове” – рема). Синтаксичні засоби і смислові способи зв'язку між компонентами.

Композиція викладу: вибір суб'єкта мовлення, чергування способів викладу, зміна точки зору, співвідношення часу викладу і часу зображуваної події, монологічність і діалогічність та багатоголосся (М. Бахтін). Групування персонажів (герой – антигерой, любовний трикутник, головні і супровідні персонажі, жіночі й чоловічі постаті) і композиція сюжетних ліній: паралельне їх розгортання (чергування), зчеплення, обрамлення. Композиційна функція

позасюжетних компонентів (пейзажі, інтер'єри, портрети, відступи, вставні оповідання, пролог та епілог, заголовки, епіграф, присвята тощо).

Рекомендована література

1. Лесик В. Композиція художнього твору. Київ, 1972. 95 с.
2. Білоус П. Вступ до літературознавства. Київ, 2011. С. 123-130.
3. Будний В. Вступ до літературознавства. Львів, 2020. С. 67-69.
4. Вступ до літературознавства : хрестоматія / Упор. Н. Бернадська. Київ, 1995. С. 140-141 (Г. Майфет про вставну новелу), 145-147 (М. Коцюбинська про образну деталь).
5. Фролова К. П. Аналіз художнього твору. Київ, 1975.
6. Kulawik A. Poetyka: Wstęp do teorii dzieła literackiego. Warszawa, 1990. S. 256-264.
7. Solar M. Teorija književnosti. Zagreb, 1976. S. 50-53.
8. Vala J. Úvod do studia literatury. Olomouc, 2017. S. 29-32.

Практичне заняття 5. Національне письменство та індивідуальний талант («Національне мистецтво» Б. І. Антонича). Аналіз фоніки, лексики, синтаксису й сюжету (новела М. Коцюбинського «На камені»).

Питання для роздумів:

Незвичайна поезія унікальної особистості: Богдан Ігор Антонич як людина і поет;

Сутність мистецтва та його риси у трактуванні Б. І. Антонича;

Стиль та індивідуальний талант: доцільність класифікації;

«Верстви мистецького твору»;

Мистецька «ідея» та «форма» в інтерпретації Б.-І. Антонича;

Національна природа літератури та способи її вияву;

Питання для аналітичних спостережень:

Зображально-виражальні можливості різних семантико-стилістичних пластів автологічної лексики.

Тропи та їхні різновиди.

Зображальна, виражальна (експресивна), вражальна (імпресивна), поетична (естетична) функція тропів.

Засоби нормативного синтаксису (словопорядок, інтонація, різні типи речень за будовою та метою висловлювання).

Синтаксичні (стилістичні) фігури (інверсія, різновиди повтору, паралелізм, градація, еліпсис, риторичні звертання, питання, спонукання, вигуки тощо).

Функції стилістичних засобів у літературному тексті (ущільнення й поширення мовлення, смислове виділення важливішої інформації, перерозподіл емоційного навантаження, композиційне увиразнення поетичного мовлення).

Завдання та рекомендації до самостійної роботи:

Проаналізувати образний лад художнього тексту (на вибір).

Розкрити функції образної лексики.

Виписати у літературознавчий словник значення термінів, які розглядаються у теоретичному блоці питань.

Розкрити функції синтаксичних фігур у художньому тексті (на вибір).

Рекомендована література:

1. Антонич Б. І. Національне мистецтво. Будний В. Вступ до літературознавства. Львів, 2020. С. 279-286.
2. Білоус, Петро В. Вступ до літературознавства. Київ, 2011. С. 268-276
3. Коцюбинський М. На камені. Будний В. Вступ до літературознавства. Львів, 2020. С. 287-298.
4. Ткаченко А. Мистецтво слова : Вступ до літературознавства. Київ, 2003. С. 165-207.

Т е м а 11. Семантика літературного твору.

План вираження і план змісту літературного твору. Тема та ідея як інтегративні елементи змісту. Мотив, лейтмотив, проблема. Тематика психологічна, історична, філософська, етична, політична, екологічна, естетична, фантастична тощо. Ідея як основна думка, почуття (пафос), настрої твору.

Риторичні механізми вираження тематично-концептуального змісту на різних рівнях літературного твору: позначення (називання) і символізація. Внутрішньотекстовий символізм: персонаж характеризується своїми вчинками, портретом, монологами; абстрактне міркування – всім сюжетом. Способи вираження авторського концепту: прямі коментарі та оцінки і металогічні способи “живописного”, драматичного, ліричного навіювання думки й настрою.

Різномасштабність і багатозначність тематично-концептуального змісту літературного твору. Рецептивна естетика про творчий характер читання, активну участь читача у творенні змісту. Імпресіоністична, ідеологічна та аналітична інтерпретація й оцінка твору.

Рекомендована література

1. Білоус, Петро В. Вступ до літературознавства. Київ, 2011. С. 71-79, 107-113.
2. Будний В. Вступ до літературознавства. Львів, 2020. С. 69-71.
3. Вступ до літературознавства : хрестоматія / Упор. Н. Бернадська. Київ, 1995. С. 90-112.
4. Ткаченко А. Мистецтво слова : Вступ до літературознавства. Київ, 2003. С. 148-165.
5. Фролова К. П. Аналіз художнього твору. Київ, 1975.
6. Kulawik A. Poetyka: Wstęp do teorii dzieła literackiego. Warszawa, 1990. S. 254-256.
7. Solar M. Teorija književnosti. Zagreb, 1976. S. 46-50, 59-60.
8. Vala J. Úvod do studia literatury. Olomouc, 2017. S. 26-29.

Т е м а 12. Жанрово-ротова класифікація літературних творів.

Принципи систематизації і класифікації літературних творів за їх структурою (співвідношенням викладової форми і тематичного змісту). Поняття дискурсу як типу літературно-мистецького мовлення.

Триступенева класифікація літературних творів за рівнем узагальнення поетичних структур: рід, жанр (вид), жанровий різновид. Жанрова форма літературного твору як конфігурація спільних родових, особливих видових і специфічних конкретних ознак.

Епос (байка, оповідання, казка, повість, роман, епопея), лірика (романс, елегія, послання, медитація тощо), драма (драма, трагедія, комедія), ліро-епос (балада, поема, роман у віршах) та інші проміжні роди.

Жанровий різновид як видозміна (модифікація, підвид) жанру, що поєднує ознаки структурні (роман), тематичні (родинний роман), стильові (реалістичний родинний роман), композиційні (реалістичний родинний роман-хроніка).

Історична диференціація та інтеграція жанрових форм. Явище жанрової й родової дифузії. Поява нових жанрових форм на межі літератури й інших мистецтв.

Рекомендована література

1. Білоус, Петро В. Вступ до літературознавства. Київ, 2011. С. 130-158.
2. Ткаченко А. Мистецтво слова : Вступ до літературознавства. Київ, 2003. С. 55-136.
3. Будний В. Вступ до літературознавства. Львів, 2020. С. 71-75.
4. Вступ до літературознавства : хрестоматія / Упор. Н. Бернадська. Київ, 1995. С. 178-251.
5. Моклиця М. Вступ до літературознавства. Луцьк, 2011. С. 256-264.
6. Юриняк А. Літературні жанри малої форми. Київ, 1996. 118 с.
7. Kulawik A. Poetyka: Wstęp do teorii dzieła literackiego. Warszawa, 1990. S. 265-384.
8. Solar M. Teorija književnosti. Zagreb, 1976. S. 180-250.

Практичне заняття 6: Аналіз наративної структури та образної системи літературного твору (роман А. Камю «Чума»).

Питання для аналітичних спостережень:

Способи викладу тематичного матеріалу (розповідь, опис, роздум, драматична форма викладу)

Розповідь та її різновиди (об'єктивна розповідь, суб'єктивні форми розповіді: оповідь, способи викладу, що імітують писемні форми викладу та внутрішнє мовлення).

Суб'єкт викладу (розповідач, оповідач).

Опис (пейзаж, портрет, інтер'єр).

Роздум і діалогічна форма викладу.

Суб'єкт викладу (розповідач, оповідач).

Сюжет/дискурс і фабула/історія

Хронотоп у зображеному світі.

Образ ліричного «я», ліричного адресата і ліричних персонажів

Майстерність ліричного пейзажу

Структурний аналіз образної системи

Завдання та рекомендації до самостійної роботи:

З'ясувати сутність і походження термінів (письмово), вміти їх застосовувати під час відповіді: *образ, катарсис, мімезис, наслідування, символізація*.

Проаналізувати образний лад художнього тексту.

Розкрити роль образності у мові.

Рекомендована література:

1. Вступ до літературознавства : хрестоматія / Упор. Н. Бернадська. Київ, 1995. Опрацювати статті:
 - М. Бахтін. Форми часу й хронотопу в романі (С.78-82);
 - М. Бахтін. Епос і роман (С. 241-244);
 - Х. Ортега-і-Гассет. Думки про роман (С.235-241);
 - Г. Гегель. Лекції з естетики (С. 202-208).
2. Домбровський В. Українська стилістика й ритміка. Українська поетика. С. 263-436.
3. Камю, Альбер. Чума. А. Камю. *Вибрані твори. У 3-х т. Т.1.* Харків, 1996. С. 75-276.
4. Коцюбинський М. На камені. Будний В. *Вступ до літературознавства.* Львів, 2020. С. 287-298.
5. Моклиця М. Вступ до літературознавства. Луцьк, 2011. С. 116-140.
6. Потебня О. Думка й мова. *Слово. Знак. Дискурс: Антологія світової літературно-критичної думки ХХ століття / За ред. М. Зубрицької.* Львів, 2002. С. 34-52.
7. Ткаченко А. Мистецтво слова : Вступ до літературознавства. Київ, 2003. С. 55-136.
8. Vala J. Úvod do studia literatury. Olomouc, 2017. S. 43-63.

Т е м а 13. Літературний стиль.

Лінгвістичне і мистецтвознавче розуміння стилю. Генетичне (вираз творчої індивідуальності), структурне (естетична єдність усіх зображально-виражальних компонентів) і функціональне (спосіб індивідуального використання традиційних мистецьких засобів) визначення стилю.

Літературна традиція й естетичні уподобання митця як стилетворчі чинники. Стилістичні, образні, тематичні і композиційні компоненти як носії стилю.

Творча індивідуальність митця і своєрідність його стилю. Стиль напрому. Дискусійність поняття “творчий метод”. Стиль літературної доби (Д. Чижевський). Зумисна стильова еkleктика постмодернізму як спосіб творення естетичного враження.

Рекомендована література

1. Білоус, Петро В. Вступ до літературознавства. Київ, 2011. С. 253-298.
2. Будний В. Вступ до літературознавства. Львів, 2020. С. 76-134.
3. Вступ до літературознавства : хрестоматія. Київ, 1995. С. 156-177.
4. Домбровський В. Українська стилістика й ритміка. Українська поетика. С. 14-50.

5. Моклиця М. Вступ до літературознавства. Луцьк, 2011. С. 269-300.
6. Чижевський Д. Історія української літератури. Нью-Йорк, 1956. С. 7-22.
7. Чижевський, Дмитро. Культурно-історичні епохи. *Українське слово: Хрестоматія. Кн. 3.* Київ, 1994.
8. Юриняк А. Літературні жанри малої форми. Київ, 1996.
9. Głowiński M., Okopień-Sławińska A., Sławiński J. Zarys teorii literatury. Wyd. III. Warszawa, 1991.
10. Solar M. Teorija književnosti. Zagreb, 1976. S. 146-166.

Т е м а 14. Літературний процес.

Проблема періодизації історико-літературного розвитку (стадії, етапи, періоди). Основні параметри літературної доби: жанрова система, панівні стильові тенденції, усталене коло тем, ідей, сюжетів, власний пантеон героїв.

Програми, маніфести, дискусії та інші вияви літературного життя. Автор і публіка як учасники літературного процесу. Критика як посередник між письменством і публікою. Сприятливі і гальмівні суспільно-історичні обставини літературного розвитку. Процеси диференціації читацької аудиторії за естетичними уподобаннями. Функціональне розгалуження жанрово-стильової системи національного письменства (література розважальна і серйозна, масова й елітарна, дитяча, науково-популярна тощо). Стильовий плюралізм сучасного мистецтва. Проблема прогресу в літературі.

Рекомендована література

1. Білоус, Петро В. Вступ до літературознавства. Київ, 2011. С. 298-315.
2. Будний В. Вступ до літературознавства. Львів, 2020. С. 135-136.
3. Моклиця М. Вступ до літературознавства. Луцьк, 2011. С. 254-269.
4. Ткаченко А. Мистецтво слова : Вступ до літературознавства. Київ, 2003. С. 411-435.
5. Чижевський, Дмитро. Культурно-історичні епохи. *Українське слово: Хрестоматія. Кн. 3.* Київ, 1994.
6. Głowiński M., Okopień-Sławińska A., Sławiński J. Zarys teorii literatury. Wyd. III. Warszawa, 1991.
7. Solar M. Teorija književnosti. Zagreb, 1976. S. 122-179.
8. Vala J. Úvod do studia literatury. Olomouc, 2017. S. 9-20.

Практичне заняття 7: Образна композиція, жанрово-стильові риси та концепція літературного твору (поема Т. Шевченка «Гайдамаки»).

Питання для аналітичних спостережень:

Етичні та естетичні категорії в поемі «Гайдамаки» Т. Шевченка

Фабула / історія та сюжет / дискурс.

Композиція сюжету поеми «Гайдамаки» і новели «На камені».

Композиція форм літературного викладу (розповідь, оповідь, опис, роздум, діалог).

Стиль як індивідуальне використання традиційних мистецьких засобів.

Проблеми жанрово-родової класифікації Шевченкового твору.
 Поняття жанрової диференціації та дифузії.
 Явище жанрово-родового синтезу.

Завдання та рекомендації до самостійної роботи:

З'ясувати сутність і походження термінів (письмово), вміти їх застосовувати під час відповіді.

Проаналізувати композицію художнього тексту.

Проаналізувати тематику художнього тексту.

Рекомендована література:

1. Білоус П. Вступ до літературознавства. Київ, 2011. С. 92-105, 113-123.
2. Вступ до літературознавства : хрестоматія / Упор. Н. Бернадська. Київ, 1995. С. 140-141 (Г. Майфет про вставну новелу), 145-147 (М. Коцюбинська про образну деталь).
3. Нитченко Д. Елементи теорії літератури. Полтава, 1993.
4. Ткаченко А. Мистецтво слова : Вступ до літературознавства. Київ, 2003. С. 148-165.
5. Фролова К. Цікаве літературознавство. Київ: Освіта, 1991. 192 с.
6. Фролова К. Субстанції незримого вогонь... (Про поетику художнього твору). Київ, 1983. 134 с.

Т е м а 15. Літературознавча методологія

Література і митець. Романтичні уявлення про вираз неповторної авторської особистості в літературному витворі. Біографічний метод Ш.-О. Сент-Бева. І. Франко про поетичну творчість як прорив назовні символічного мислення підсвідомості. Поняття сублимації в психоаналізі З. Фрейда. Теорія архетипів К. Юнга. Відмінність біографічного автора від т.зв. “образу автора”, розповідача, ліричного “я”.

Література і суспільство. Соціальний характер красного письменства і літературних його засобів (мова, сюжети, тематика). Суспільні чинники літературного процесу (публіка, критика, видавнича політика, реклама, цензура тощо). Принцип народності в культурно-історичній школі. Соціологічний метод. Марксистська теорія класової боротьби в національній культурі, партійності літератури. Феміністична критика. Постколоніальна інтерпретація. Неоісторизм. Вузкість соціально-генетичних підходів до літератури. Несумірність понять “життєва правда”, “прогресивна ідейність” – і “мистецька цінність”.

Література і контекст літературної традиції. Поняття традиції і новаторства в літературі. Внутрішньолітературні взаємодії: новаторське продовження традицій, запозичення творчого досвіду, вплив, наслідування, епігонство, творче змагання, відштовхування.

Концепція інтертекстуальності в сучасному літературознавстві. Поняття літературного коду (спільного для автора й читача фонду засобів і способів літературної комунікації) та міжтекстовості (властивість літературного тексту поглинати й перетворювати інші тексти). Взаємодія літератури з іншими сферами

духовної культури (наука, релігія, мораль). Філософська герменевтика, неоміфологізм. Звернення літератури до суміжних мистецтв. Синтез мистецтв.

Література і читач. Соціологічні аспекти вивчення публіки, статистичний підхід до поширення книжки, функціональна диференціація літератури (твори для молоді, жіночі романи, розважальна і серйозна література тощо). Історико-функціональні аспекти вивчення літератури: природа “вічних цінностей”, актуалізація класики.

Рецептивна естетика й теорія літературної комунікації: категорії адресата, віртуального читача; процес рецепції (сприймання) як взаємодія “горизонту читацьких сподівань” з “горизонтом тексту”.

Рекомендована література

1. Будний В. Вступ до літературознавства. Львів, 2020. С. 136-182.
2. Моклиця М. Вступ до літературознавства. Луцьк, 2011. С. 332-368.
3. Чижевський, Дмитро. Культурно-історичні епохи. *Українське слово: Хрестоматія. Кн. 3.* Київ, 1994.
4. Głowiński M., Okopień-Sławińska A., Sławiński J. Zarys teorii literatury. Wyd. III. Warszawa, 1991.
5. Solar M. Teorija književnosti. Zagreb, 1976. S. 251-294.

Практичне заняття 8: Еволюція літературного процесу. Хосе Ортега-і-Гассет. «Дегуманізація мистецтва».

Питання для дискусій:

Сутність і значення літературного процесу.

Художні взаємовпливи. Загальна характеристика.

Види внутрішніх факторів розвитку літературного процесу.

Міжнаціональна та внутрішньонаціональна художня взаємодія.

Стиль у добу модернізму і постмодерну. Чи можна вважати соцреалізм стильовим напрямом?

Орієнтовні тексти для стильової характеристики літературної доби:

Плач Ярославни з поеми «Слово о полку Ігоревім»; «Вірші до Івана Самойловича» Івана Величковського; «І Архімед, і Галілей» Тараса Шевченка; «Земле, моя всеплодюча мати...» Івана Франка; «Ave regina!» Лесі Українки; «Місто» Михайля Семенка; «Золотий гомін» Павла Тичини; «До істот з зеленої зорі» та «Ротації» Богдана Ігоря Антонича, «Вона біла задумлива, як сад...» та «Я сів не в той літак...» Миколи Вінграновського; «Козак Ямайка» Юрія Андруховича; «Якщо ти надумаєш їхати з цього міста...» Сергія Жадана; поезія Романа Семисала.

Питання для аналітичних спостережень:

Жанрові аспекти аналізу літературного твору.

Стиль як індивідуальне використання традиційних мистецьких засобів.

Стиль у добу модернізму і постмодерну.

Чи можна вважати соцреалізм стильовим напрямом?

Завдання для самостійної роботи:

Виписати у літературознавчий словник значення термінів: метод, стиль, течія, напрямок, бароко, класицизм, сентименталізм, романтизм, модернізм

Рекомендована література

1. Ільницький М. Література українського відродження: Напрями і течії в українській літературі 20-х – поч. 30-х рр. ХХ ст. Львів, 1994. 72 с.
2. Моклиця М. Вступ до літературознавства. Луцьк, 2011. С. 254-269.
3. Ортега-і-Гассет Х. Дегуманізація мистецтва.
4. Чижевський Д. Історія української літератури. Нью-Йорк, 1956. С. 509-511.
5. Чижевський Д. Культурно-історичні епохи. *Українське слово: Хрестоматія. Кн. 3.* Київ, 1994.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1 Красне письменство як вид мистецтва												
Змістовий модуль 1. Назва												
Тема 1. Предмет і завдання літературознавства		1				5						
Тема 2. Специфіка мистецтва		1										
Практичне заняття 1. Психологія творчості			2			5						
Тема 3. Література серед інших мистецтв		1				5						
Тема 4. Структура літературного твору		1										
Практичне заняття 2. Красне письменство серед інших мистецтв			2			5						
Тема 5. Фоніка, ритміка і строфіка		2				8						
Тема 6. Поетична		1				5						

турний стиль												
Тема 14. Літературний процес		1				5						
Практичне заняття 7. Образна композиція, жанрово-стильові риси та концепція літературного твору			2			5						
Тема 15. Літературознавча методологія		1										
Практичне заняття 8. Еволюція літературного процесу			2									
Разом за змістовим модулем 1												
ІНДЗ			-	-		-			-	-	-	
Усього годин		16	16			58						

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Психологія творчості	2
2	Красне письменство серед інших мистецтв	2
3	Специфічна функція мистецтва слова. Аналіз ритмомелодики	2
4	Проблема естетичної природи і суспільної вартості літературного твору. Аналіз поетичної фоніки, лексики і синтаксису	2
5	Національне письменство та індивідуальний талант	2
6	Аналіз наративної структури та образної системи літературного	2
7	Образна композиція, жанрово-стильові риси та концепція літературного твору	2
8	Еволюція літературного процесу	2

8. Самостійна робота

№	Назва теми	Кількість
---	------------	-----------

з/п		ГОДИН
1	Теорія літератури як літературознавча дисципліна на початку ХХІ століття (Підготовка до практичного заняття).	5
2	Розвиток теоретико-естетичної думки від античності до середини ХІХ століття (Класична і класицистична теорія літератури: Арістотель – Горацій – Буало. Нормативність українських поетик ХVІ – ХVІІІ ст. Підготовка до практичного заняття).	5
3	Психолінгвістична теорія Олександра Потебні. Психологія творчості та психоаналіз (Підготовка до практичного заняття).	5
4	Теоретичні проблеми формалізму та структуралізму. Семіотика літератури (Підготовка до практичного (семінарського) заняття).	5
5	Особливості версифікації: фоніка, метрика, строфіка	8
6	Мова літературного твору. Тропи. Метафора і символ	5
7	Форми викладу в художньому творі. Основні проблеми наратології	5
8.	Сюжетно-композиційна організація художньої прози	5
9.	Феноменологія літератури. Герменевтика і рецептивна естетика (Підготовка до практичного (семінарського) заняття).	5
10.	Основні проблеми генології. Явище жанрової дифузії	5
11.	Постструктуралізм та деконструкція (Підготовка до практичного (семінарського) заняття).	5
	Разом	58

10. Методи навчання

Методи навчання: пояснювально-ілюстративний метод, метод проблемного викладання, евристичний метод, дослідницький метод.

Методи викладу навчального матеріалу – лекція, практичне заняття; консультація; дослідні роботи.

Наочні методи навчання – ілюстрування (художні тексти), демонстрування з використанням технічних засобів (слайди).

Техніки: навчальної дискусії, створення проблемної ситуації, інтелектуального експерименту

11. Методи контролю

Поточний контроль здійснюється у формі оцінювання виступів на практичних (семінарських) заняттях, участі у дискусіях, усної відповіді на колоквіумі. Передбачене також виконання письмового тестового завдання. Курс закінчується іспитом для студентів.

12. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота											Екзамен	Сума
Змістовий модуль 1											50	100
T1	T2,3	T4	T5,6	T7,6	T9,10	T11	T12	T13	T14	T15	50	100
-	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5		

T1, T2 ... T12 – теми змістових модулів.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. Методичне забезпечення

1. Робоча навчальна програма.
2. Плани практичних занять.
3. Електронний посібник з курсу «Вступ до літературознавства» на сторінці кафедри теорії літератури та порівняльного літературознавства: [Vstup-do-lit-zn-2016_2017-dla-studentiv+](#)

14. Рекомендована література

Базова

1. Білоус, Петро В. Вступ до літературознавства. Київ : ВЦ «Академія», 2011. 336 с. URL: https://chtyvo.org.ua/authors/Bilous_Petro/Vstup_do_literaturoznavstva/ (дата звернення: 20.05.2020).
2. Будний, Василь. Вступ до літературознавства. Львів, 2020. 301 с. Електронний ресурс: <http://philology.lnu.edu.ua/course/vstup-do-literaturoznavstva-slavisty> (дата звернення: 20.05.2020).
3. Вступ до літературознавства : хрестоматія / Упор. Ніна Бернадська. Київ: Либідь, 1995. 256 с. URL: https://library.udpu.edu.ua/library_files/369976.pdf (дата звернення: 20.05.2020).
4. Добрев, Добрин, Костадинова, Магдалена. Увод в литературната теория. Велико Търново: Фабер, 2010. 200 с.

5. Домбровський, Володимир. Українська стилістика й ритміка. Українська поезика. Дрогобич: Відродження, 2008. 446 с. URL: <https://1lib.eu/book/2035126/955862?regionChanged=&redirect=39041338> (дата звернення: 20.05.2020).
6. Качуровський, Ігор. Нарис компаративної метрики. Мюнхен, 1985. 119 с. URL: <https://diasporiana.org.ua/literaturoznavstvo/1963-kachurovskiy-i-naris-komparativnoyi-metriki/> (дата звернення: 20.05.2020).
7. Качуровський І. Строфіка. Мюнхен: Український Вільний Університет, 1967. 359 с. URL: <https://diasporiana.org.ua/literaturoznavstvo/1055-kachurovskiy-i-strofika/> (дата звернення: 20.05.2020).
8. Качуровський, Ігор. Фоніка. Мюнхен: Український Вільний Університет, 1974. 207 с. URL: <https://diasporiana.org.ua/literaturoznavstvo/1945-kachurovskiy-i-fonika/> (дата звернення: 20.05.2020).
9. Моклиця, Марія. Вступ до літературознавства. Луцьк, 2011. 467 с. URL: http://okt.kmf.uz.ua/utc/oktat-utc/Vstup_do_literaturoznavstva/vstup_%D0%B4%D0%BE_%D0%BB-%D0%B2%D0%B0_%D0%9C%D0%BE%D0%BA%D0%BB%D0%B8%D1%86%D1%8F_%D0%BF%D0%BE%D1%81%D1%96%D0%B1%D0%BD%D0%B8%D0%BA.pdf (дата звернення: 20.05.2020).
10. Слово. Знак. Дискурс: Антологія світової літературно-критичної думки ХХ століття / За ред. Марії Зубрицької. Львів: Літопис, 1996. 633 с. URL: https://chtyvo.org.ua/authors/Zubrytska_Mariia/Antolohiia_svitovoi_literaturno-krytychnoi_dumky_XX_st/ (дата звернення: 20.05.2020).
11. Ткаченко, Анатолій. Мистецтво слова: Вступ до літературознавства. 2-е вид. Київ: ВПЦ «Київський університет», 2003. 448 с. URL: https://chtyvo.org.ua/authors/Tkachenko_Anatolii/Mystetstvo_slova_Vstup_do_literaturoznavstva/ (дата звернення: 20.05.2020).
12. Франко, Іван. Із секретів поетичної творчості. *Іван Франко. Твори: У 50 т. Т. 31.* Київ: Наукова думка, 1981. С. 45-119. URL: https://chtyvo.org.ua/authors/Franko/Zibrannia_tvoriv_u_50_tomakh_t31/ (дата звернення: 20.05.2020).
13. Fludernic, Monika. An Introduction to Narratology / Translated from the German by Patricia Häusler-Greenfield and Monika Fludernic. London and New York: Routledge. Taylor and Francis group, 2009. 190 p. URL: https://www.academia.edu/24608900/An_Introduction_to_Narratology (дата звернення: 20.05.2020).
14. Kulawik, Adam. Poetyka: Wstęp do teorii dzieła literackiego. Warszawa : Państwowe Wydawnictwo Naukowe, 1990. 386 s. URL: <https://docer.pl/doc/x88evx0-> (дата звернення: 20.05.2020).
15. Solar, Milivoj. Teorija književnosti. XX. izdanje (perše vid.: 1976). Zagreb: Školska knjiga, d.d., 1976. URL: https://www.academia.edu/18977262/281983192_Milivoj_Solar_Teorija_Književnosti (дата звернення: 20.05.2020).
16. Vala, Jaroslav. Úvod do studia literatury. Olomouc : Univerzita Palackého v Olomouci, 2017. URL: <http://kcjl2.upol.cz/vala/udslbopora.pdf> (дата звернення:

20.05.2020).

Допоміжна

17. Ільницький М. Література українського відродження: Напрями і течії в українській літературі 20-х – поч. 30-х рр. ХХ ст. Львів, 1994. 72 с.
18. Камю, Альбер. Чума. А. Камю. *Вибрані твори. У 3-х т. Т.1.* Харків: Фоліо, 1996. С. 75-276. URL: https://chtyvo.org.ua/authors/Kamiu_Alber/Vybrani_tvory_Tom_1/ (дата звернення: 20.05.2020).
19. Лесик, Василь. Композиція художнього твору. Київ: Дніпро, 1972. 95 с.
20. Нитченко, Дмитро. Елементи теорії літератури. Мельбурн: Українське видавництво «Просвіта», 1975. 88 с. URL: <https://diasporiana.org.ua/literaturoznavstvo/9305-nitchenko-d-elementi-teoriyi-literaturi-i-stilistiki/> (дата звернення: 20.05.2020).
21. Ортега-і-Гассет Х. Дегуманізація мистецтва. URL: https://chtyvo.org.ua/authors/Ortega_y_Gasset_Jose/Dehumanizatsia_mystetstva/ (дата звернення: 20.05.2020).
22. Фролова, Клавдія. Субстанції незримої вогонь... (Про поетику художнього твору). Київ: Дніпро, 1983. 134 с.
23. Фролова, Клавдія. Цікаве літературознавство. Київ: Освіта, 1991. 192 с. URL: https://shron1.chtyvo.org.ua/Frolova_Klavdiia/Tsikave_literaturoznavstvo.pdf (дата звернення: 20.05.2020).
24. Чижевський, Дмитро. Історія української літератури. Нью-Йорк: Українська Вільна Академія Наук у США, 1956. 511 с. URL: <https://diasporiana.org.ua/wp-content/uploads/books/3704/file.pdf> (дата звернення: 20.05.2020).
25. Чижевський, Дмитро. Культурно-історичні епохи. *Українське слово: Хрестоматія. Кн. 3.* Київ, 1994; *Те саме: Український історичний журнал.* 2017. № 2. С. 183-203. URL: https://shron1.chtyvo.org.ua/Chyzhevskiy_Dmytro/Kulturno-istorychni_epokhy_2017.pdf (дата звернення: 20.05.2020).
26. Юриняк, Анатоль. Літературні жанри малої форми. Вінніпег: Волинь. 118 с. URL: <https://diasporiana.org.ua/literaturoznavstvo/1993-yurinyak-a-literaturni-zhanri-maloyi-formi/> (дата звернення: 20.05.2020).

Довідкова

27. Вінквіст, Чарлз; Тейлор, Віктор. Енциклопедія постмодернізму / Пер. з англ. Віктор Шовкун. Київ: Основи, 2003. 500 с.
28. Енциклопедичен речник на літературните термини. Софія: Хейзъл, 2001. 544 с.
29. Лексикон загального та порівняльного літературознавства / керівник проєкту Анатолій Волков. Чернівці Золоті литаври, 2001. 634 с. URL: https://chtyvo.org.ua/authors/Volkov_Anatolii/Leksykon_zahalnoho_ta_porivnialnoho_literaturoznavstva/ (дата звернення: 20.05.2020).
30. Личева, Амелия; Дачева, Гєргана. Кратък речник на литературните и лингвистичните термини. Софія: Колибри, 2012. 231 с. URL: <https://cssc->

- bg.com/e-library/publications/text-books-cssc/dictionary-of-literature-and-linguistics-2012 (дата звернення: 20.05.2020).
31. Літературознавча енциклопедія / Авт.-уклад. Юрій Ковалів: У 2 т. Київ: ВЦ «Академія», 2007. Т.1. 608 с.; Т. 2. 624 с. URL: https://chtyvo.org.ua/authors/Kovaliv_Yurii/ (дата звернення: 20.05.2020).
 32. Літературознавчий словник-довідник / ред. Роман Гром'як, Юрій Ковалів та ін.; 2-ге вид., випр., допов. Київ : Академія, 2007. 751 с. URL: https://shron1.chtyvo.org.ua/Hromiak_Roman/Literaturoznavchyi_slovnnyk-dovidnyk.pdf? (дата звернення: 20.05.2020).
 33. Bagić, Kresimir. Rjecnik stilskih figura. Zagreb: Školska knjiga, 2012. 356 s. URL: http://inet1.ffst.hr/_download/repository/Kresimir_Bagic_-_Rjecnik_stilskih_figura.pdf (дата звернення: 20.05.2020).
 34. Głowiński, Michał; Kostkiewiczowa, Teresa; Okopień-Sławińska, Aleksandra; Sławiński, Janusz. Słownik terminów literackich / Pod red. M. Głowińskiego. – Wyd. III. – Wrocław–Warszawa–Kraków–Gdańsk, 2000.
 35. Lexikon teorie literatury a kultury : koncepce / osobnosti / základní pojmy / Ed. Ansgar Nünning, Jiří Trávníček, Jiří Holý. Brno : Host, 2006. 912 s.
 36. Rječnik manje poznatih riječi i pojmova iz književnosti / Priređivač Maja Sesar. URL: https://www.gimnazija-sb.com/images/stories/linkovi/rjenik_manje_poznatih_rijei_i_pojmova.pdf (дата звернення: 20.05.2020).
 37. Slovník literární teorie / Red. Štěpán Vlašín; Vydání druhé, rozšířené. Praha: Československý spisovatel, 1984.
 38. Slovník novější literární teorie / Eds. Richard Müller a Pavel Šidák Praha, Nakladatelství Academia 2012. 699 s. URL: <http://www.ucl.cas.cz/edicee/prirucky/slovnikove/253-slovník-novejsi-literarni-teorie> (дата звернення: 20.05.2020).
 39. The Routledge Dictionary of Literary Terms / Peter Childs and Roger Fowler; based on A Dictionary of Modern Critical Terms, edited by Roger Fowler. Routledge, Taylor & Francis Group, 2006. 253 p. URL: https://www.uv.es/fores/The_Routledge_Dictionary_of_Literary_Terms.pdf (дата звернення: 20.05.2020).
 40. Všeticka, František; Pavera, Libor. Lexikon literárních pojmů. Olomouc : Olomouc, 2002. 422 s.

15. Інформаційні ресурси

Українські:

1. Розділ «Літературознавство» на сайті «Бібліотека української літератури»: <http://ukrlib.com.ua>.
2. У пошуку е-бібліотеки «Чтиво» Ви знайдете практично всі необхідні матеріали навчального курсу. Е-адреса «Чтива»: <http://chtyvo.org.ua/>.

Болгарські:

3. Інтернет-видання «Літературен клуб» (<http://www.litclub.com/>) – це простір для болгарської та перекладної художньої літератури, літературознавства, гуманітарних наук.

4. Літературний і культурологічний сайт часопису LiterNet: <https://litenet.bg/>
Польські:
5. Portal dla polonistów i nie tylko – сторінка, повністю присвячена теорії літератур: <http://teoria-literatury.cba.pl/> .
6. Kulturalna Polska / Streszczenia i opracowania lektur – сторінка містить літературні тексти, їх аналіз та інтерпретації, інформацію про літературні епохи і головні мотиви в літературі і мистецтві: <http://klp.pl/>.
Сербські:
9. Відомості з літературної теорії на сайті Opste obrazovanje: <https://www.opsteobrazovanje.in.rs/srpski-jezik/knjizevnost/umetnicka-knjizevnost/>.
10. Цифрова національна бібліотека Сербії містить матеріал із колекцій Національної бібліотеки Сербії: <http://digitalna.nb.rs/>.
Словацькі:
11. «Hyperlexikón literárnovedných pojmov» (<http://hyperlexikon.sav.sk/sk/index/>), над яким працює Інститут світової літератури Словацької академії наук, надає доступ до концепцій сучасного літературознавства та суміжних гуманітарних галузей.
12. Цифрова бібліотека «Zlatý fond», що містить понад дві тисячі оцифрованих літературних творів на сайті <https://zlatyfond.sme.sk/>.
13. Цифрова бібліотека Університетської книгозбірні у Братиславі: <http://digitalna.kniznica.info/browse>.
Словенські
14. Digitalna knjižnica Slovenije – це інтернет-інформаційний портал який надає доступ до оцифрованих знань та культурних скарбів: <http://www.dlib.si/>.
15. Споріднений з Вікіпедією портал «Literatura» на сайті «Znanje sveta» (<https://www.znanjesveta.com/o/Portal:Literatura>) висвітлює основні літературознавчі терміни та іншу різноманітну інформацію.
Хорватські:
16. Hrvatski arhiv weba Національної та університетської бібліотеки в Загребі - це колекція публікацій з Інтернету як частини хорватської культурної спадщини: <http://haw.nsk.hr/> .
17. Lektire.hr – портал, де ви можете знайти понад 900 різноманітних матеріалів літературознавчої тематики: визначення та пояснення найважливіших літературних та мовних термінів, стислий зміст хрестоматійних творів, цитати, характеристики персонажів тощо.
Чеські:
5. Відомості з літературної теорії на сайті часопису VašeLiteratura.cz: <http://www.vaseliteratura.cz/teorie-literatury>.
Англомовні:
13. Відомості про літературознавчі концепції на сторінці проф. Kristi Siegel: <http://www.kristisiegel.com/theory.htm>.
14. «Literary Devices» (<https://literarydevices.net/>) пропонує словник літературних засобів і понять, які допомагають оцінити, інтерпретувати та аналізувати літературний твір.

15. Веб-портал «The European Library», надає швидкий доступ до колекцій 48 національних бібліотек Європи: <http://www.theeuropeanlibrary.org/tel4/>. Її каталог нараховує понад 230 млн записів на 35 мовах, а також понад 24 млн сторінок повнотекстового контенту і 10 млн цифрових об'єктів.
16. World Digital Library – Світова цифрова бібліотека (СЦБ), створена за підтримки ЮНЕСКО та Бібліотеки Конгресу США. СЦБ прагне поширити неангломовні та незахідні ресурси в інтернеті: <https://www.wdl.org/en/>.
17. Сайт text et cetera (<http://www.textetc.com/theory.html>) висвітлює питання традиційної і модерної поетики, літературної теорії та критики.